

nástupce, poněvadž nebylo ani vloženo do knihy pozemkové. Smlouva nemá ustanovení o splatnosti zápůjčky pro ten případ, který nastal, totiž, přestane-li vypůjčitelka provozovati hostinství a zcizí hostinec a nástupitelé nebudou povinni převzítí závazek k odběru piva a také ho nepřevzmou. Smlouva stanoví jen povinnost k odběru, pokud sama vypůjčitelka bude provozovati živnost osobně nebo zástupcem, ať již v hostinci starém nebo při přenesení koncese na provozovnu na dům jiný, neobsahuje však pro nástupce závazku k odběru piva a splácení zápůjčky odběru piva dobrovolně. Výklad smlouvy, že v případě zcizení hostince zůstane osobní závazek vypůjčitelky k odběru piva a splácení zápůjčky odběrem, odporuje právě úmyslu stran, které chtěly stanovití závazek reální, zcizitelku tedy nepostihující, ale s realitou převoditelný, kterého však skutečně nezaložili, již z toho důvodu, že nebyl vložen do knihy pozemkové, bez ohledu na to, byla-li úmluva taková platna. Smlouva tedy neobsahuje ustanovení o době splácení zápůjčky pro nastalý případ. Sluší ji proto doplniti dispositivním předpisem zákona, jemuž strany, neumluvivše jiných modalit splácení, nechaly průchod. Dle zásady Šu 904 a 1417 obč. zák. jest určení splatnosti v pochybnosti dáno ve prospěch dlužníka a proto nelze v jeho neprospěch přijetí splácení oddalovati, když platit chce a nesplatnost smluvena není. Žalobci jako přejímatelé splnění, dostavše onou úmluvou o převzetí splnění i svolení dosavadních dlužníků ku zaplacení, mohou splatiti dluh kdykoli (§ 1423 obč. zák.). Není správným názor odvolacího soudu, že žalobci převzali závazek k odběru piva a závazek splácení odběrem jako dlužníci hypotekární. Právo zástavní jako právo věcné oprávnňuje zástavního věřitele toliko k uspokojení z věci zastavené, ale neukládá vlastníku zástavy pozitivního plnění. Proto z důvodu zástavního práva jako vlastníci zástavy žalobci nemají povinnosti plniti dluh osobního dlužníka a tedy ani povinnosti odbíratí pivo a splácti dluh jen odběrem. Tím, že se stali vlastníky zástavy, nevstoupili ještě nijak v obligační poměr k žalované. Shrnou-li se hořejší vývody, plyne z nich, že nebyl založen věcný závazek držitelů reality, z něhož by žalobci jako vlastníci reality byli povinni k plnění. Oni ani osobně nepřevzali závazku k určitému splácení zápůjčky, zejména odběrem piva, a nejsou ani jako hypotekární dlužníci k němu povinni. Smlouva o zápůjčku neustanovuje, kdy je zápůjčka splatna pro případ, že pomine osobní závazek dosavadního dlužníka zcizením hospody a nepřejde na nástupce, proto lze zápůjčky platiti kdykoli, nastane-li tento případ. Když pak žalobci nabídli žalované placení, dle uvedeného právem, a žalovaná je nepřijala, uložili právem peníze na soudě a pominul tímto složením dluh ze zápůjčky (§ 1425 obč. zák.). V důsledku toho jsou žalobci oprávněni žádati vydání vkladné kvitance (§ 1426 a 1369 obč. zák.).

Čís. 4327.

Obchodní pomocníci (zákon ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák.).

Lhůta Šu 34 zákona o obchodních pomocnících jest propadnou a dlužno k ní přihlížeti z úřadu.

(Rozh. ze dne 4. listopadu 1924, Rv I 1085/24.)

Žalobce byl pokladníkem žalované banky, a, byv dne 9. dubna 1923 ze služby bez výpovědi propuštěn, domáhal se žalobou, zadanou dne 12. listopadu 1923 na bance služného, remunerace a ošacovacího příspěvku za dobu od propuštění až do 30. září 1923. **P r o c e s n í s o u d** p r v é s t o l i c e žalobu zamítl, o d v o l a c í s o u d uznal podle žaloby. N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Podle §u 34 zákona o obch. pom. musí nároky zaměstnancovy proti zaměstnavateli z předčasného nebo neoprávněného zrušení služebního poměru (§ 29 zákona), tedy nároky, o které se právě v tomto sporu jedná, býti soudně uplatňovány do 6 měsíců ode dne propuštění, jinak zanikají. V této lhůtě žalobce žalobních nároků neuplatňoval, neboť žaloba podána byla teprve dne 12. listopadu 1923 a jeho nároky tudíž podle uvedeného ustanovení zákona zanikly. Odvolací soud tuto okolnost pominul a přiznal žalobci nárok, jehož nemá i kdyby jeho propuštění stalo se, jak tvrdí, bez dostatečných důvodů a tudíž neoprávněně. Uvedená okolnost postačuje, by dovolání žalované bylo vyhověno a by obnoven byl rozsudek prvního soudu, žalobní prosbu zamítající. K okolnosti, že žaloba nebyla podána zavčas, bylo přihlíženo bez ohledu, že žalovaná strana v tom směru námitky proti žalobcovu nároku nevznesla, ježto lhůta §u 34 zák. o obch. pom. jest lhůtou propadnou a jest k zachování jejímu přihlížeti z úřední povinnosti. Za tohoto stavu věci odpadla potřeba zabývatí se otázkou, zdali žalovaná banka propustila žalobce bez výpovědi právem či nikoli.

Čís. 4328.

Právním důvodem postupu pohledávky může býti i zajištění postupníkovy pohledávky za postupitelem, při čemž není závady, by k zajištění postižního nároku nebyla zřízena ještě zástava. Pro poměr postupitele a postupníka k dlužníkovi jest lhostejno, zda byla pohledávka postoupena za úplatu, či jen ku zajištění. To týče se jen poměru postupitele a postupníka.

(Rozh. ze dne 4. listopadu 1924, Rv I 1235/24.)

Žalobě, již domáhala se postupnice na postoupených dlužnících zaplacení pohledávky, bylo vyhověno s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Dovolatelé napadají odvolací rozsudek pro nesprávnost právního posouzení proto, že odvolací soud neshledal v právním jednání žalob-